Rok V. Nr. 3—(26).

DZIENNIK URZĘDOWY
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszów Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć nad Bugiem 1 kwietnia 1927 r.

T R E Ś Ć:

31.

Do Wszystkich Wydziałów Kuratorjum Okr. Szkol. Poleskiego oraz Władz Szkolnych I instancji w Okręgu Poleskim.

Dekretem z dnia 9. marca 1927 r. Nr. O. Prez. 1491/27 Pan Minister W. R. i O. P. powierzył pełnienie obowiązków Kuratora Okręgu Poleskiego od dnia 16. marca 1927. p. Drowi Ottonowi Kuczewskiemu, dyrektorowi gimnazjum państwowego w Brześciu n/B.

Za Kuratora
(—) **Bobka**
Naczelnik Wydz. Szkół Śred.

32.

Ministerstwo
Wyznań Rel. i Oświec. Publ.
Warszawa
dnia 18 marca 1927 roku
Nr. II. 1005/27.

Do
Kuratorjów Okręgów
Szkolnych

OKÓLNIK

w sprawie stosowania art. 36 ustawy z dnia 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych.

W związku z niektóremi zmianami, wprowadzonemi do ustawy uposażeniowej z dnia 9.X-1923 przez ustawę z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) oraz okólnikiem z dnia 4 marca 1926 r. (Dz. U. M. W. R. i O. P. Nr. 5/167 poz. 38) artykuły 36, 53 i 60 ustawy uposażeniowej z dnia 9.X-1923 r. określające obowiązek nauczyciela do objęcia lekcyj w wymiarze 125 proc. ilości godzin przewidzianych dla każdej kategorji przedmiotów, winny być stosowane tylko w tych wypadkach, gdy wykonanie programu nauczania, będzie tego bezwzględnie wymagać i w miarę możności za zgodą danego nauczyciela.

(—) **Dr. Dobrucki**
Minister

33.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 stycznia 1927 r.

w sprawie utworzenia Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, Rady Naukowej Wychowania Fizycznego oraz Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich Komitetów Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego,

Na zasadzie art. 15 i 18 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 roku (Dz. Pr. K. P. Nr. 1, poz. 1) zarządza się co następuje:

§ 1.

Dla kierownictwa pracami, dotyczącemi powszechnego wychowania fizycznego oraz przysposobienia wojskowego, ustanawia się przy Ministrze Spraw Wojskowych Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 2.

Na czele Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego stoi dyrektor, mianowany przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3.

Organizację oraz szczegółowy zakres działania Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego ustala rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 4.

Kredyty budżetowe, przeznaczone na wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe, przewidywane będą w odpowiednich częściach budżetu państwowego; administruje niemi Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 5.

Przy Ministerstwie Spraw Wojskowych zostaje utworzona Rada Naukowa Wychowania Fizycznego, celem pro-

wadzenia badań naukowych, wydawania opinji i stawienia wniosków w zakresie powszechnego wychowania fizycznego w sprawach, wniesionych do tejże Rady przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 6.

W skład Rady Naukowej Wychowania Fizycznego wchodzą:

a) Minister Spraw Wojskowych, względnie wyznaczony przez niego zastępca, jako przewodniczący;

b) Osoby, powołane przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród uczonych i znawców wychowania fizycznego, jakoteż wybitnych higjenistów i pedagogów;

c) dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, delegowany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego urzędnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Ogólna liczba członków Rady Naukowej Wychowania Fizycznego nie może przenosić 25-ciu.

Powołanie członków Rady Naukowej Wychowania Fizycznego wymienionych w § 6 lit b) następuje na 2 lata.

§ 7.

Sposób wykonania swych czynności określi Rada Naukowa Wychowania Fizycznego w wydanym przez siebie regulaminie wewnętrznym Rady.

§ 8.

Minister Spraw Wojskowych powołuje do życia w poszczególnych województwach Wojewódzkie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, których zadaniem jest koordynowanie i popieranie działalności organów państwowych, samorządowych i społecznych na obszarze danego województwa w sprawach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

§ 9.

W skład Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego wchodzą:

a) wojewoda, dowódca okręgu korpusu, wyznaczony przez Ministra Spraw Wojskowych i kurator okręgu szkolnego miejsca siedziby województwa, — względnie delegacji tychże osób,

b) czterech dalszych członków, powołanych przez Ministra Spraw wojskowych. względnie przez osobę do powołania ich przez Ministra Spraw Wojskowych upoważnioną.

§ 10.

Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego działa w myśl ogólnych dyrektyw Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, składa temuż sprawozdania ze swej działalności i przedstawia swoje wnioski w zakresie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Ponadto wykonywa on ogólny nadzór nad Powiatowemi i Miejskiemi Komitetami Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego i wydaje im zarządzenia w myśl dyrektyw Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i przysposobienia Wojskowego.

§ 11.

W miastach powiatowych utworzone być mogą w miarę potrzeby Powiatowe Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, których zdaniem jest koordynowanie na obszarze powiatu działalności organów państwowych, samorządowych i społecznych w sprawach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego oraz popieranie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w powiecie.

W poszczególnych miastach, nie będących miastami powiatowemi, mogą być utworzone osobne Miejskie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego dla odnośnych miast.

§ 12.

Powiatowe i Miejskie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego powołuje przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 13.

W skład Powiatowego (Miejskiego) Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego wchodzą w charakterze członków osoby, powołane przez przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego

i Przysposobienia Wojskowego, ponadto zaś członkami tego Komitetu są wyznaczeni przez władze wojskowe — oficer przysposobienia wojskowego oraz oficer instrukcyjny.

Ilość członków Powiatowego (Miejskiego) Komitetu nie może przenosić 20-tu.

Przewodniczącego Komitetu wyznacza przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 14.

Powiatowe (Miejskie) Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego tworzyć mogą w poszczególnych miejscowościach powiatu, względnie miastach będących siedzibą Miejskiego Komitetu, miejscowe komisje sportowe, składające się z powołanych przedstawicieli miejscowych klubów i organizacyj sportowych. Miejscowe Komisje sportowe mają na celu współpracę z Powiatowemi (Miejskiemi) Komitetami Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Przewodniczącym miejscowej komisji sportowej jest wyznaczony przez władze wojskowe oficer instrukcyjny lub instruktor wychowania fizycznego, o ile zaś w danej miejscowości oficera takiego niema, przewodniczącego wyznacza przewodniczący Powiatowego (Miejskiego) Komitetu

§ 15.

Rozporządzenie Rady Ministrów z daia 25 kwietnia 1925 roku w sprawie utworzenia Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego oraz Wojewódzkich i Powiatowych Komitetów Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 314), oraz zmieniające je rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 83. poz. 575), tracą z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia moc obowiązującą.

Minister Spraw Wojskowych unormuje rozporządzeniem sprawę przekazania czynności powyższych instytucyj dyrektorowi Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego tudzież Radzie Naukowej Wychowania Fizycznego oraz Komitetom, przewidzianym w niniejszem rozporządzeniu.

§ 16.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wsrszawa, dnia 28 stycznia 1927 r. (Monitor Polski Nr. 26 z dnia 3 lutego 1927 r. poz. 59).

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojsk.:
(—) **J. Piłsudski.**

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) **Składkowski.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.:
(—) **Dr. Dobrucki.**

34.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa, dnia 19 lutego 1927
OH fiz. 62/27

Do
Panów Kuratorów
Okręgów Szkolnych

W sprawie rozbudzenia wychowania fizycznego w szkołach.

Uchwały Rady Ministrów w sprawie podniesienia wychowania fizycznego w ostatnich czasach wskazują na szerokie zamierzenia w kierunku rozbudzenia ruchu wychowania fizycznego w społeczeństwie z wyraźną tendencją do wprowadzenia w tym względzie powszechnego przymusu. Ogromna część pracy w tej dziedzinie przypadnie władzom szkolnym, kierującym wychowaniem całej niemal młodzieży w zorganizowanych zakładach szkolnych.

Zanim rozwijająca się współpraca poszczególnych ministerstw w sprawie wykonania szeroko zakrojonego programu wychowania fizycznego znajdzie wyraz w szczegółowych zarządzeniach Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, polecam P. P. Kuratorom zwrócić baczną uwagę na cztery czynniki, stanowiące fundament pracy w szkolnictwie w zakresie wychowania fizycznego, a mianowicie na: 1) czynnik kierownictwa, 2) czynnik wychowawczo-instruktorski, 3) warunki materjalne, 4) czynnik kontroli.

Ad 1) Przypominam i podkreślam z naciskiem, iż na terenie każdego okręgu szkolnego kierownikiem wychowania fizycznego w szerokiem tego słowa znaczeniu jest kurator, którego zmysł organizacyjny, silna wola i jasny plan

działania będą motorami pracy w całym okręgu. Jego organami doradczymi winni być w pierwszym rzędzie instruktor wychowania fizycznego i wizytator higjeny szkolnej; gdzie jednego lub obu brak, należy ostrożnie i umiejętnie korzystać z fachowej dorady najlepiej wykwalifikowanych sił w zakresie wychowania fizycznego w okręgu. Zaznaczam, że w kwestjach wychowania fizycznego przed powzięciem decyzji należy wysłuchać opinji lekarza higjenisty, którego udział w tego rodzaju pracach uważam za nieodzowny.

Na szczeblu niższym, w każdym zakładzie szkolnym obowiązek kierowania wychowaniem fizycznem spełniać winien dyrektor(ka), kierownik(czka) danej szkoły (zakładu). Ich organami doradczymi winni być zawsze nauczyciel(ka) wychowania fizycznego oraz lekarz szkolny.

P. P, Kuratorowie zechcą zwrócić uwagę dyrektorów (kierowników szkół), że nie powinni wypuszczać z rąk kierownictwa wychowaniem fizycznem i ograniczać się do zachowania życzliwej neutralności w tej dziedzinie wychowania. Praca dyrektorów w tym zakresie jak i w innych działach wpływać będzie na określenie służbowych kwalifikacyj dyrektorów.

Wybitną rolę odegrają tu też inspektorowie szkolni już choćby z tej przyczyny, że poszczególni wychowawcy fizyczni w szkołach powszechnych przy skromnem wykształceniu fachowem w tym zakresie mają budzić w dziatwie szkolnej pierwsze zamiłowanie do fizycznego wychowania. Do tego zadania inspektorów szkolnych przywiązuję również wielką wagę, tak, że nie wahałbym się stosować jej jako zasadnicze kryterjum przydatności służbowej inspektora szkolnego.

Ad 2) Należy z całych sił dążyć do tego, aby personel wychowawczo-instruktorski zdobywał wszelkiemi drogami, nie wyłączając samo-kształcenia, coraz wyższy poziom fachowy i stawał się świadomym środków i celów szermierzem ideji, żeby naprawdę wychował i instruował. Dlatego uważam za konieczne czynienie wysiłków w kierunku podniesienia stanowiska moralnego wychowawcy fizycznego w radzie pedagogicznej. Narówni z innymi nauczycielami winien on się cieszyć wpływami niejako z urzędu, nieraz swoją opinją decydować; w zdobywaniu tego stanowiska winni mu dopomóc jego przełożeni, Wychowanie fizyczne na terenie szkolnym należycie prowadzone musi znaleźć wszechstronne zrozumienie a ostateczna kwalifikacja ucznia musi być wynikiem sumiennie zsumowanych jego wartości i postępów w naukach i wychowaniu fizycznem. Takie ujęcie sprawy da życiową ocenę ucznia, jako jednostki społeczeństwu przydatnej i do życia w społeczeństwie przygotowanej.

Ad 3) Materjalne warunki wychowania fizycznego stanowią nieraz istotną przeszkodę w pracy z przyczyn znanych i trudnych do bezzwłocznego pokonania. Tem więcej więc wręcz karygodnem jest nie wyzyskać rozumnie tych funduszów, które szkoły posiadają na ten cel z tytułu wkładek uczniowskich Kładę na to silny nacisk i proszę P. P. Kuratorów o zainteresowanie się jak najżywsze tą sprawą, o udzielenie wskazań indywidualnie dla każdej szkoły tam, gdzie dotychczasowe spostrzeżenia wykażą, że dyrekcje szkół nie bardzo wiedzą, jak tych funduszów użyć.

Ad 4) Czynnik kontroli jest może najgorzej zorganizowany w szkołach, ieśli chodzi o wychowanie fizyczne. Przyczyną względy etatowe: zatem budżetowe. Zdając sobie z tego w zupełności sprawę trzeba tem usilniej zabiegać o prowizoryczne choćby i częściowe środki kontroli. Gdy niepodobna roztoczyć kontroli wzorowej dla braku instruktora wychowania fizycznego w okręgu, to trzeba ją przecież prowadzić temi organami, które stoją w rozporządzeniu P. P. Kuratorów. Do nich zaliczam przedewszystkiem wizytatorów higjeny szkolnej, dalej wizytatorów szkół, inspektorów szkolnych i dyrektorów szkół, każdego w jego właściwym zakresie działania choćby nawet kontrola ta dotyczyła tylko strony formalnej i organizacyjnej wychowania fizycznego.

Poważną pomocą w fizycznem wychowaniu mogą być dobrze postawione drużyny harcerskie. Na ich stan należy zwrócić pilną uwagę. Najbardziej pożądane byłoby, aby drużyny prowadził nauczyciel-harcerz, a w braku odpowiedniej siły w danej szkole instruktor harcerski, nawet z poza grona nauczycielskiego, jednak w ścisłym kontakcie z radą pedagogiczną danej szkoły. W ostateczności tylko może drużynę prowadzić uczeń odpowiednio przygotowany. W ostatnim wypadku winna drużyna mieć opiekuna z ramienia szkoły. Jest sprawą naturalną i nie ulegającą wątpliwości, że zarówno nauczyciel-drużynowy, jak i nauczyciel opiekun muszą mieć odpowiednie przygotowanie harcerskie, co jest warunkiem tak ważnym, że od niego może być uzależnione samo powstanie drużyny.

Pragnę powyższym okólnikiem przypomnieć P. P. Kuratorom ogrom obowiązków, jaki wychowanie fizyczne nakłada na nich i zarazem wywołać istotną potrzebę głębokiego wżycia się w ten problem oraz niezwłocznego, energicznego działania w myśl wskazań już obowiązujących i nowych, będących jeszcze w opracowaniu w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z innemi zainteresowanemi ministerstwami.

Minister
(—) **Dr. Dobrucki.**

35.

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych oraz do inspektorów szkolnych (Rad Szkolnych Powiatowych). w sprawie należytego zużytkowania przyborów do zabaw i gier ruchowych.

Podobnie jak w r. 1924, Ministerstwo i w roku bieżącym zakupiło i poleciło rozesłać do wszystkich inspektorów szkolnych po 2 komplety przyborów do zabaw i gier ruchowych. Każdy komplet składa się z siatki sznurowej do piłki latającej (wielkość — 6 m. dług. na 0,80 m. szer.), piłki większej z pęcherzem, piłki mniejszej do gier ręcznych z pęcherzem (obwód piłek — 65 do 70 ctm.), pompek niklowanych do piłek, szydła, wyciągacza do sznurowania piłek (komplet wartości 43 zł. 10 gr) oraz uwag o sposobach konserwacji tych przyborów. Temi 524 kompletami należy obdarować 524 szkoły, przytem w każdym powiecie jedną 7-io klasową męską i jedną 7-io klasową żeńską z tych, które w r. szk. 1924/25 od Ministerstwa tych przyborów nie otrzymały.

Powołując się na okólnik z dnia 23 stycznia 1925 r (Nr. 1455/I), Ministerstwo przypomina, że rozesłane komplety winny służyć jako wiadoma propaganda zdrowych ćwiczeń cielesnych i ruchu na wolnem powietrzu na boiskach oraz jako zachęta dla innych szkół w powiecie.

Zgodnie z ministerjalnemi programami ćwiczeń cielesnych Ministerstwo zabrania młodzieży do lat 16 uprawiania gry w piłkę nożną, a to ze względu na nadmierny wysiłek nerwów i mięśni w zbyt młodym wieku i wybrało przyrządy do uprawiania innych gier w piłkę, a mianowicie do uprawiania t. zw. **piłki koszykowej i piłki latającej.**

Skoro w szkołach, które otrzymują piłki i siatki znajdą się nauczyciele fachowo obeznani z prowadzeniem różnych gier w piłkę, można im powierzyć pieczę nad przyrządami i polecić jaknajstaranniejsze ich zużytkowanie. Gdyby takich specjalistów nauczycieli nie było, inni nauczyciele winni zapoznać się z prowadzeniem gier w piłkę z licznych podręczników, zabawom i grom ruchowym poświęconych (prof. Piaseckiego, Germanówny, Sikorskiego i innych), a następnie wprowadzić w życie tego rodzaju gry oraz czuwać nad konserwacją przydzielonych szkole przyrządów.

Ministerstwo przywiązuje dużą wagę do zapoczątko-

wanej w ten sposób propagandy zabaw i gier ruchowych i pragnie, by szerzyła się ona po wszystkich zakątkach Rzeczypospolitej.

Powiadamiając o powyższem, Ministerstwo poleca inspektorom szkolnym, by, po pokwitowaniu firmie otrzymania kompletów, odnośne pokwitowania z wymienieniem obdarzonej szkoły przesłali za pośrednictwem swego Kuratorjum Ministerstwu w myśl okólnika z dn. 7 grudnia 1926 r. Nr. I. 18524.

Warszawa, dn. 3 lutego 1927 t. (Nr. O. Prez. 470/27).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) **Żłobicki.**
w. z. Podsekretarza Stanu.

36.

OBWIESZCZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 marca 1927 r.
o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1926 r.

W załączniku Nr. 1 do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1926 roku w sprawie wykonania postanowień ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 136, poz. 787) tytuł załącznika winien rozpoczynać się od słów: „Załącznik Nr. 1 do § 2 rozporządzenia“ — zamiast od słów: „Załącznik Nr. 1 do § 5 rozporządzenia“.

W tymże załączniku rubryka XVII (Uposażenie) winna przedstawiać sią następująco:

a	b	c	d					e	f
Nr. kolejny	Nr. i data zarządzenia oraz nazwa władzy, która wymierzyła uposażenia	Podstawa prawna (ustawa, artykuły)	Części składowe uposażenia miesięcznego					Ogólna kwota uposażenia miesięcznego	Uwagi

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Dr. Dobrucki.**

37.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 stycznia 1927 r. w sprawie rozciągnięcia rozporządzenia z dnia 20 maja 1926 r. na szkoły średnie ogólnokształcące.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 29 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych w brzmieniu ogłoszonem w załączniku do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) zarządzam co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 maja 1926 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych lekarzy do nauczania higjeny i anatomji w seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R P. Nr. 58, poz. 338) rozciąga się na szkoły średnie ogólnokształcące państwowe i prywatne.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Dr. Dobrucki.**

38.

OKÓLNIK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Do kuratorów Okręgów Szkolnych, dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich, inspektorów szkolnych oraz kierowników szkół powszechnych w sprawie propagandy oszczędności w szkołach.

Z pośród zasadniczych zagadnień pedagogicznych chwili obecnej wybija się na plan pierwszy poszanowanie ludzkiej pracy, jako czynnika, stanowiącego dziś o organizacji społeczeństwa, a tem samem o jego zwartości wewnętrznej, dojrzałości i sile. Życie państw i narodów jest wyścigiem pracy; w wyścigu tym zwyciężają te państwa i te narody, które w sposób najbardziej celowy i planowy potrafią zorganizować pracę, uczynić ją wydatniejszą, intensywniejszą i bardziej twórczą.

Szkoła winna budzić umiłowanie pracy umysłowej i fizycznej oraz szacunek dla pracującego człowieka. Zada-

niem szkoły jest wskazanie młodzieży na radość, płynącą ze świadomego udziału jednostki ludzkiej w dziele zbiorowego wysiłku, głębokie uświadomienie wartości, znaczenia i potęgi czynu ludzkiego, który zawsze jest dziełem skupionej i wytrwałej pracy.

Tą drogą młodzież rozwinąć w sobie musi głęboki szacunek dla wszystkiego, co jest ludzkiej pracy wynikiem. Wychowawca ma tu wdzięczne i szerokie pole działania, albowiem niemal wszystko, o czem z dzieckiem mówi i co dziecko uczy, związane jest jaknajściślej z ludzkim wysiłkiem, jest rezultatem pracy pokoleń, której zawdzięczamy wszystko, czem jesteśmy. W szczególności szacunek do pracy wyraża się najlepiej i w najbardziej godny uznania sposób w oszczędności, która jest czynnem poszanowaniem pracy człowieka.

Dbałość o całość, czystość i porządek ubrania, książki i zeszytu, niegubienie piór i ołówków, nieniszczenie ławek szkolnych i pomocy naukowych, troska o czystość i porządek klasy — to wszystko jest oszczędzaniem pracy, ciągłą troską o to, aby dzieł ludzkiej pracy nie marnować, nie psuć, nie niszczyć. Dziecko musi dobrze rozumieć, że samo ma być w przyszłości wytwórcą, a zanim to nastąpi, musi się nauczyć istniejące dobra ochraniać przed zniszczeniem.

Oszczędzanie pieniędzy nie wyczerpuje całości zagadnienia oszczędności. Jest ono tylko częścią tego zagadnienia, ale częścią tak ważną i zasadniczą, że słusznem jest i na nie zwrócić w szkole jaknajdokładniejszą uwagę. Podkreślić należy dwa skutki praktycznego oszczędzania pieniędzy: każda zaoszczędzona suma jest dla jej właściciela asekuracją życiową od szeregu wydarzeń losowych, jednocześnie zaś stanowi cząstkę wielkiego rezerwoaru oszczędności narodowej. Oszczędność ta, należycie zorganizowana przez czynniki państwowe i społeczne, tworzy całość kapitału produkcyjnego, bez którego życie współczesnego społeczeństwa nie da się pomyśleć. Dlatego też organizacja oszczędności staje się w szkole wdzięcznym i ważnym tematem, który oświetlany musi być przez nauczyciela w sposób istotny i poważny.

Oszczędność jest cnotą nazbyt mało, niestety, rozwiniętą wśród naszego narodu. Wysoki stan rozwoju gospodarczego społeczeństw zachodnich związany jest niewątpliwie z wysoko wśród nich rozwiniętym zmysłem oszczędności. I naród polski wejść musi corychlej na drogę oszczędzania, a wprowadzenie go na tę drogę jest ważnem zadaniem szkoły. Wyplenić trzeba rozrzutność we wszelkiej jej formie: bezmyślnego niszczenia dobra własnego, a także często cudzego lub zbiorowego, lekkomyślnego rzucania

pieniędzmi, beztroski i bezplanowości w wydatkach, niedostosowywania rozchodów do posiadanych środków, braku przewidywania w życiu osobistem. Mamy niesłusznie coś w rodzaju pogardy dla niemieckiej zapobiegliwości, dla przezorności angielskiej, oszczędności francuskiej, praktyczności amerykańskiej, a przecież dzięki tym właśnie cnotom narody te są silne i potężne i dzięki nim wysunęły się na czoło cywilizacji współczesnej.

Wobec olbrzymich zadań państwowych, jakie są udziałem naszego pokolenia, w szczególności wobec konieczności intensywnej pracy na polu gospodarczem, na którem do odrobienia mamy pustoszenia, wyrządzone przez wojnę — będę wymagał od każdego nauczyciela i wychowawcy zwracania bacznej uwagi na poruszone tu przezemnie zagadnienia.

Dyrektorzy i kierownicy omówią z podległem im nauczycielstwem treść niniejszego okólnika oraz opracują szczegółowe grogramy pracy wychowawczej, mającej na celu propagandę wśród młodzieży oszczędności i czynne jej praktykowanie.

Warszawa, dnia 8 stycznia 1927 r. (Nr. O. Prez. 428|27)

Minister, Kierownik Ministerstwa
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **K. Bartel.**

39.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 5 lutego 1927 r.

w sprawie wyłączenia wsi Sokołówki z gminy Telechany w powiecie kosowskim i włączenia do gminy Porzecze w powiecie pińskim, województwie poleskiem.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacył powiatowych (Dz. U. R. P. № 64, poz.) zarządza się co uastępuje:

§ 1. Wieś Sokołówkę, stanowiącą oddzielną gromadę wyłącza się z gminy Telechany w powiecie kosowskim i włącza do gminy Porzecze w powiecie pińskim, województwie poleskiem.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 r.

Prezes Rady Ministrów:
J. Piłsudski

Minister Spraw Wewnętrznych
Sławoj Składkowski

Minister Skarbu:
G. Czechowicz

Minister Sprawiedliwości:
A. Meysztowicz

40.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa
Dnia 23 lutego 1927 r.
Nr. O. R. 826|27

Do
wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

W sprąwie zapisywania do księgi inwentarzowej przedmiotów, za które zapłata uiszcza się ratami.

Władze i urzędy, zakupując przedmioty inwentarza ruchomego na raty, zapisywały nabyte przedmioty do księgi inwentarza przy asygnowaniu pierwszej raty należności, aby zgodnie z brzmieniem § 24 „Przepisów rachunkowo-kasowych" można było oznaczyć odnośną pozycję księgi inwentarza na dokumencie, stanowiącym podstawę asygnowania. Zapis taki był jednak niezgodny z rzeczywistością, gdyż inwentaryzowany był przedmiot, którego faktycznie jeszcze nie posiadano.

Dla uniknięcia tych niezgodności Ministerstwo, w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, zarządza, aby przedmioty nabywane na raty, zapisywane były do księgi inwentarzowej dopiero po faktycznem otrzymaniu ich przez urząd. Wówczas na wszystkich dowodach, stanowiących podstawę do częściowych asygnowań, należy odnotować pozycję księgi inwentarzowej, pod którą dany przedmiot został zapisany, w odnośnej zaś rubryce księgi inwentarzo-

wej odnotować numery wszystkich asygnacyj, za któremi dokonane były częściowe wypłaty.

Nr. R. 52/27.

Za Ministra
Dr. Michał Pollak
w. z. Dyrektor Departamentu

41.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
Warszawa, 9 marca 1927 roku
L. O. Prez. Pas. 553|27.

Do
Panów Kuratorów
Okręgów Szkolnych

W sprawie zaświadczeń na ulgowe paszporty zagraniczne dla nauczycielstwa.

Wobec zbliżających się feryj letnich Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przewiduje wielki napływ podań nauczycielstwa w sprawie zaświadczeń na ulgowe paszporty zagraniczne.

Ponieważ wzgląd na zachowanie równowagi bilansu płatniczego Państwa wymaga jaknajdalej idących ostrożności przy udzielaniu wspomnianych zaświadczeń; Ministerstwo oznajmia, że przyznawać będzie nauczycielstwu w roku bieżącym paszporty ulgowe jedynie w wypadkach wyjątkowych, gdy urzędowo będzie stwierdzona istotna potrzeba wyjazdu nauczyciela zagranicę.

W tym celu zechcą Panowie Kuratorowie przesyłać Ministerstwu prośby nauczycielstwa o paszporty ulgowe wraz z dokładnem sprawozdaniem wyjaśniającem:

1) jakiego przedmiotu petent uczy w szkole,

2) jakie są wyniki jego pracy w szkole, ocena tej pracy,

3) czy wyjazd petenta zagranicę ze względu na dobro szkoły i poziom nauki jest istotnie wskazany.

Ponadto Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność przestrzegania następujących wymagań:

a) nauczyciele języków obcych, udający się zagranicę na wakacyjne kursy języków obcych winni dołączyć do podania o paszport ulgowy dowód przyjęcia na kursy;

b) nauczyciele innych przedmiotów winni należycie umotywować potrzebę odbycia studjów zagranicą w czasie wakacyj, względnie przedstawić zaświadczenie instytucji naukowej, stwierdzające konieczność wyjazdu.

Jednocześnie Ministerstwo nadmienia, że w myśl okólnika z dnia 27 października 1926 roku Nr. O. Prez. 11383|26 podania nauczycielstwa o paszporty ulgowe, nadesłane do Ministerstwa bezpośrednio, z pominięciem właściwego toku instancji, pozostawiane będą bez odpowiedzi.

Zechcą wobec tego Panowie Kuratorowie ponownie przypomnieć władzom I instancji, dyrekcjom szkół i nauczycielstwu obowiązek składania podań w przepisanej drodze służbowej.

Minister
(—) **Dr. Dobrucki.**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.
Dnia 14 marca 1927 roku
Nr. O—4627/27.

Dyrekcjom Szkół Średnich Ogólnokształcących i Seminarjów Nauczycielskich, Kierownictwom Preparand Nauczycielskich, Inspektorom Szkolnym oraz Nauczycielstwu Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Podaje się powyższy okòlnik do wiadomości i przestrzegania.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) **Dr. Zegarski.**

42.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n|Bug.
Dnia 14 marca 1927 roku
Nr. O-3888|27.

Do
Dyrekcyj Państwowych i Prywatnych Szkół Średnich Ogólnokształcących, Seminarjów Nauczycielskich, oraz Szkół Zawodowych Okręgu Poleskiego.

W sprawie poparcia tygodnika „Iskry", wydawanego przez T. N. S. W.

Od kilku lat istnieje w Polsce tygodnik dla młodzieży p. t. „Iskra" (wydawany obecnie przez Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, redakcja i administracja — Warszawa, Warecka 14). Jest to jedyne u nas pismo dla młodzieży w wieku od lat 12 do 17. Pismo to ze względu na swe zalety zostało w roku 1925 uznane przez ministrjalną Komisję oceny książek do czytania dla mło-

dzieży szkolnej jako „pożądane dla bibljotek szkolnych“ dla młodzieży w wymienionym wieku.

Zwracając uwagę na to pismo, Kuratorjum zaleca zaprenumerowanie „Iskier“ młodzieży szkolnej i zachęcanie młodzieży samej do prenumerowania.

Koszt prenumeraty jednego egzemplarza tygodnika za cały rok 1927 dla wszystkich dyrekcyj państwowych seminarjów nauczycielskich będzie pokryty w całości przez Ministerstwo W. R. i O. P. z kredytów centralnych bez zobowiązania prenumerowania na przyszłość; natomiast państwowe szkoły średnie ogólnokształcące winne zaprenumerować pewną liczbę egzemplarzy dla bibljotek uczniowskich, pokrywając koszty prenumeraty z „taks administracyjnych“, pobieranych i administrowanych przez Dyrekcje.

W obrębie szkolnictwa zawodowego Kuratorjum zaleca abonowanie „Iskier“ jedynie szkołom rzemieślniczo-przemysłowym męskim oraz rękodzielniczym żeńskim.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) **Dr. Zegarski**.

43.

Poleski Urząd Wojewódzki
Nr. Int. 4332|27.
Brześć n.B., dnia 1|III-27 r.
Przedmiot: karty porad lekarskich — kontrola pobranych opłat.

Do
Kuratorjum Okręgu Szkolnego
w miejscu.

W celu ułatwienia kontroli wpływów pieniężnych z tytułu przydziału kart porad lekarskich urzędom państwowym oraz zapobieżenia ewentualnego przetrzymywania tych wpływów w przeciągu dłuższego czasu w podręcznych kasach tych urzędów, podaje się do wiadomości, że w myśl żądania Okręgowej Izby Kontroli Państwowej w Brześciu n|Bug. pismem z dnia 12|XI-1926 r. Nr. 8303|IV, karty porady będą wydawane przez Poleski Urząd Wojewódzki po nadesłaniu zapotrzebowania z dołączeniem grzebietów kart porad poprzednio wykorzystanych, oraz pokwitowań Kas Skarbowych o wpłaceniu pobranych opłat na dochód budżetu Min. Spraw Wewn. Dz. III Rozdz. 6 § 1.

O powyższem żądaniu Izby Kontroli Państwowej proszę powiadomić urzędy podległe z poleceniem ścisłego przestrzegania.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Żymirski**.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n|Bug.
Dnia 4 marca 1927 roku
Nr. O-3945|27.

Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, Kierownictwom preparand nauczycielskich oraz Panom Inspektorom Szkolnym Okręgu Poleskiego.

Odpis powyższy podaje się do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) **Dr. Zegarski.**

44.

Rozporządzenie Ministrów: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Przemysłu i Handlu z dn. 28 stycznia 1927 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie klas (kursów) szkół zawodowych równoznacznych pod względem praw szeregowych wojska polskiego do awansu w stopniach z ukończeniem sześciu klas gimnazjum lub trzech kursów seminarjum nauczycielskiego.

W wykonaniu punktu c. art. 37 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych wojska polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 698) postanawia się co następuje:

§ 1. Celem umożliwienia szeregowym wojska polskiego awansowania niezależnie od wakansów w stopniach, przewidzianych etatami wojska, uważa się za równoznaczne z ukończeniem sześciu klas gimnazjum lub trzech kursów seminarjum nauczycielskiego:

a) ukończenie kursu wstępnego Państwowej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie;

b) ukończenie dwu kursów państwowych szkół technicznych, a mianowicie szkół: budownictwa, budowy maszyn, chemicznych, elektrotechnicznych, włókienniczych, farbiarskich, górniczych, miernictwa kopalnianego, hutniczych, kolejowych, średnich mechanicznych, meljoracyjnych, mier-

niczych, przemysłowych, przemysłu artystycznego i sztuki zdobniczej oraz średnich rolniczych i średnich ogrodniczych;

c) ukończenie dwu klas państwowych, 4-klasowych szkół handlowych lub ukończenie całkowitego kursu państwowych szkół handlowych 2 i 3-klasowych;

d) ukończenie drugiego roku wyższego kursu Konserwatorjum Muzycznego;

e) ukończenie dwuch kursów trzyletnich szkół górniczych w Wieliczcze i Tarnowskich Górach.

§ 2. Prywatne szkoły techniczne i handlowe uważa się za równoznaczne, w rozumieniu niniejszego rozporządzenia z odpowiedniemi szkołami państwowemi, o ile są prowadzone na podstawie koncesji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a pod względem programu i poziomu nauczania odpowiadają szkołom państwowym.

Spis takich prywatnych szkół zawodowych będzie co roku ogłaszany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publiczn.
(—) **Dr. Dobrucki.**

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
(—) **K. Niezabytowski.**

Minister Przemysłu i Handlu
(—) **E. Kwiatkowski.**

Minister Spraw Wojskowych
J. Piłsudski.

45.

Rozporządzenie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 lutego 1927 r.

w sprawie uznania dyplomów Szkoły Głównej Gospodrstwa Wiejskiego w Warszawie oraz dyplomów wydziałów rolniczych i leśnych przy uniwersytetach, jako warunku dopuszczenia do egzaminu nauczycielskiego.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz 828) zarządzam co następuje:

§ 1. Dyplomy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz dyplomy z ukończenia wydziałów rolniczych i leśnych jednego z polskich uniwersytetów, względnie jednej z polskich szkół politechnicznych, uznaje się za równoważne stopniom naukowym, względnie świadectwom, wymienionym w punkcie d. § 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 859), jako warunek dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publiczn.
(—) **Dr. Dobrucki.**

46.

Wskazówki bibljograficzne.

Ciąg dalszy wykazu pism pedagogicznych.

11. Szkoła i Nauczyciel. Miesięcznik poświęcony sprawom wychowania i nauczania oraz życia organizacyjnego nauczycielstwa. Wydawnictwo Komisji Zarządu Głównego Związku P. N. S. P. na Województwo Łódzkie oraz Zarządu Okręgu Łódzkiego Zw. Zaw. Nauczyc. Pols. Szkół Średnich Łódź Andrzeja 4. III p.

Wychodzi rok 4-ty. Porusza wszelkie zagadnienia pedagogiczne, ze szczególnem uwzględniem etyki i metodyki.

12. Szkoła zawodowa. Miesięcznik poświęcony sprawom szkolnictwa zawodowego. Organ Stow. Nauczycieli i Przyjaciół Dokształcających Szkół Zawodowych. Redaktor Mieczysław Rydlewski. Poznań, Rybaki 19.

Ukazuje się od lata 1926 r. Obok artykułów z dziedziny historji rzemiosła, wyszkolenia i dokształcenia zawodowego, ma stałe działy: Kącik dla słownictwa zawodowego. Sprawy N. i P. O. S. P. Wystawy przemysłowe. Nowe książki i pisma zawodowe. Kursy zawodowe. Różne

13. Sprawy Szkolne. Kwartalnik poświęcony administracji szkolnej, nauczaniu i wychowaniu. Organ Zw. Inspektorów Szkolnych. Redaktor Zygmunt Ignacy Piotrowski. Warszawa, Marszałkowska 153, m. 6.

Obok spraw zawodowych insp. szkolnych porusza stale zagadnienia ogólno-oświatowe, sprawy organizacji szkół

w kraju i zagranicą, administracji szkolnej i ustawodawstwa szkolnego. Wychodzi od r. 1925.

14. **Szkoła.** Miesięcznik poświęcony sprawom wychowania w ogólności a w szczególności szkolnictwu powszechnemu. Organ Stow. Chrz. Nar. Nar. Nauczyc. Szk. Powsz. Redaktor Michał Siciński. Warszawa, Senatorska 19.

Jedno z najstarszych pism pedagogicznyoh (wychodzi 58-my rok). Prócz artykułów zasadniczych zawiera przyczynki metodyczne, uwzględnia najnowsze postępy pedagogiczne i t. p.

15. **Pedagogjum.** Miesięcznik poświęcony sprawom seminarjów nauczycielskich, preparand oraz kształceniu nauczycieli. Organ Sekcyj Seminaryjnych T. N. S. W. — Kraków, Straszewskiego 22.

16. **Informator Szkolny i Biurowy.** Czasopismo bezpłatne Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych. Warszawa, Nowy-Świat.

Wychodzi raz lub dwa razy na miesiąc. Prócz artykułu wstępnego, ımającego styczność ze sprawami szkolnemi, oraz innych przyczynków drobniejszych, przynosi zestawienia bibljograficzne, wykazy pomocy szkolnych i ogłasza konkursy.

17. **Przewodnik Oświatowy.** Miesięcznik. Organ Tow. Szkoły Ludowej. Kraków, ul. św. Anny 5.

Poświęcone niemal wyłącznie działalności Towarzystwa Szkoły Ludowej. Bardzo ważne dla pracowników oświatowych. Wychodzi 24-ty rok.

18. **Wychowanie Fizyczne.** Miesięcznik poświęcony higjenie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach. Redaktor prof. E. Piasecki. Skład Główny: Poznań, Księgarnia św. Wojciecha, plac Wolności. Warszawa, Książnica-Atlas, Nowy Świat 59.

Obok artykułów źródłowych na tematy, dotyczące wychowania fizycznego, daje sporo drobnych przyczynków w stałych działach: Wychowanie fizyczne zagranicą. Z organizacji i metodyki ćwiczeń. Oceny książek. Streszczenia. Z towarzystw, instytucyj i zjazdów. Z ruchu ćwiczebnego. Notatki bibljograficzne. Kronika. — Wychodzi 8-my rok.

Nowe wydawnictwa.

Książnica-Atlas wydała ostatnio następujące książki:

Homera Iljada. Do użytku w gimnazjach opracował Artur Rapaport. Str. 174.

Johann Wolfgang Goethe. Iphigenie auf Tauris. (Bibljoteka niemiecka, zeszyt 18). Wydał z objaśnieniami i słowniczkiem Emanuel Rokosz. Str. 196 + XXXIX.

Platon. Apologja — Laches. (Wybór z pism Platona, t. I). Opracował J. K. Jędrzejewski. Str. 80 + XLVIII.

Waldemar Zillinger. Zbiór ćwiczeń i zadań z fizyki. Część I. Dla kl. IV i V gimnazjalnej. Str. VI + 104.

Faustyn Piasek. Nauka śpiewu metodą trójdźwiękową. Część trzecia. Wydanie drugie, rozszeżone. Str. 97.

Książki pszczelarskie.

W uzupełnieniu literatury, podanej w n-rze 12 Dz. Urz. w artykule p. t. „Nauczyciel jako czynnik kulturalny na wsi“, zamieszczamy poniżej spis książek, dotyczących specjalnie pszczelnictwa:

St. Brzósko. Gospodarka w ulach nadstawkowych. Wydanie trzecie. 3 zł.

Ks. T. Ciborowski. Pszczoły, czyli nauka o pszczelnictwie. 7 zł.

Dr. T. Ciesielski. Bartnictwo. Hodowla pszczół dla zysku. 6.80 zł.

Dr. T. Ciesielski. Miodosytnictwo. Sztuka przerabiania miodu i owoców na napoje. 2.50 zł.

K. Lewicki. Pszczelnictwo krajowe. 2.40 zł.

S. Röhrenschef. 12 miesięcy w pasiece. 6.50 zł.

K. Szalkiewicz. Podręcznik do poznawania i hodowli roślin miododajnych. 1.75 zł.

L. Weber. Choroby i szkodniki pszczół. 80 gr.

„ Całoroczna gospodarka w pasiece. 1.60 zł.

„ Hodowla pszczół według nowoczesnych „ zasad pszczelnictwa oraz gospodarka w ulach amerykańskich. 7.50 zł.

„ Pasieka. Ilustrowany podręcznik o hodowli pszczół dla zysku. 4 zł.

Książki polecone dla bibljotek szkolnych.

Książnica-„Atlas" wydała spis wydawnictw własnych, poleconych przez Ministerstwo W. R. i O. P. dla bibljotek uczniowskich. Poniżej podajemy ten wykaz, zaznaczając zarazem, że cyfry rzymskie oznaczają wiek czytelników, według kryterjum, ustalonego przez Min. W. R. i O. P. (I-dla oddz. 1 i 2 szk. powsz.; II-dla oddz. 3 i 4 szk. powsz i kl I szk. średn.; III dla oddz. 5 i 6 szk. powsz. i kl. II szk. śred.; IV dla oddz. 7 szk. powsz. i IV-V szk. średn.; V-dla kl, VI-VIII szk. średn.).

Bertelli. Cesarz mrówek. Powieść. Ilustrowana. III-IV. Brosz. 3.40, kart. 4.50 zł. Burek i jego przyjaciel. I-II. Kart. 1 zł.

B. Chrzanowski. Z wybrzeża i o wybrzeżu. Pogadanki krajoznawcze. Ilustr. IV. Brosz. 1.20 zł.

K. Demel. A. B. C. o Bałtyku. V. Brosz. 1 zł.

K. Dickiens. Maleńka Dorrit. Powieść. V. Brosz. 4.90, kart. 6.40 zł.

J. Domaniewski. Z życia naszych ptaków. Sikory. Pogadanki. III. Ilustr. Brosz. 2.40.

A. Dygasiński. Cudowne Bajki. Ilustr. III. Brosz. 8.40, kart. 10.80 zł.

J. H. Fabre. Z życia owadów. Pogadanki III-IV. III-IV. Ilustr. Brosz. 4.80, kart. 6.40 zł.

J. H. Fabre. Szkodniki. Pogadank o owadach szkodliwych. Ilustr. IV-V Brosz. 4.50 kart 6 zł.

Ł. Gask. Bohaterski Bruno. II. Brosz. 1 zł.

A. Grotowska. O poznawaniu kraju. Ilustr. III-IV. Brosz. 4.20 zł.

W. Haberkantówna. Śmietnik. Pogadanki przyrodnicze. Ilustr. II-III. Brosz. 1.20, kart. 1.20 zł.

K. Homolacs. Bajka o Kosturku, Azie i Burku. Ilustr. II. Brosz. 2.30 zł.

N. Hope. Przygody Wilczka i jego pana. Ilustr. II. Brosz. 90 gr.

J. Kisiewska. Dzieje Polski w obrazach. Ilustr. II-III. Brosz. 4.40, kart. 6 zł.

K. Konarski. O uczniu żołnierzu. Ilustr. IV-V. Brosz. 3.30, kart. 4.20 zł.

S. Krzemieniewski. Ochrona przyrody ojczystej. Pogadanka. Ilustr. IV-V. Brosz. 40 gr.

Z. Lorec. Akwarjum słodkowodne. Wskazówki do jego budowy. Ilustr. IV-V. Brosz. 2.40 zł.

B. Merwin. Dwunastka. 12 nowel współczesnych pisarzy obcych. V. Brosz. 3, kart 4.20 zł.

Nasi przyjaciele. Oprac. M. G. I. Kart. ł. 80 zł.

B. Ostrowska. Bohaterski Miś. Powieść. Ilustr. III-IV. Brosz. 3, kart. 4.50 zł.

N. Ouida. Nello i Patrasz. II. Brosz. 60, kart. 1 zł.

F. Papée. Historja miasta Lwowa. Ilustr. 5.40, kart 6, opraw. w płótno 9.40 zł.

E. Piasecki i W. Schreiber. Harce młodzieży polskiej. Ilustr. IV-V. Brosz. 3.75 zł.

Z. Popławska. Bajki z zielonej wyspy. II. Kart. 1.60 zł.

K. Wojciechowski. Dzieje literatury polskiej. Ilustr. V. Brosz. 8, opr. w płótno 11 zł.

H. Zakrzewska. Białe róże. Powieść Ilustr. III-IV. Kart. 6 zł.

H. Zakrzewska. Dzieci Lwowa. Ilustr. III-IV. Kart. 8 zł.

„ Zaklęty dwór. Opowiadanie. Ilustr. Kart. 6 zł.

OGŁOSZENIA.

Polska Akademja Umiejętności w Krakowie ogłosiła nowe siódme wydanie „Pisowni Polskiej“, dokonane na podstawie protokółów urzędowych przez prof. Jana Łosia. Cena nowego wydania wynosi 2 zł. By umożliwić młodzieży szkolnej zaopatrzenie się w ten niezbędny podręcznik P.A.U. jest gotowa sprzedać to dzieło po cenie zniżonej 1 zł. 20 gr. (bez liczenia kosztów przesyłki) dla szkół przy

zapotrzebowaniach łącznych. Zamówienia za cenę zniżonę należy kierować bezpośrednio do Polskiej Akademji Umiejętności — Kraków, Sławkowska 17.

Wydział Wykonawczy Ligi Obrony Powietrznej Państwa w Kowlu wydał broszurę inż Czerwińskiego „Ogólne wiadomości z lotnictwa“. W broszurce tej w dostępnej formie spopularyzowane są historje i zasady lotnictwa. Cena książki, którą z pewnością chętnie nabędzie młodzież gimnazjów i szkół powszechnych, wynosi 1 zł. 50 gr. Przy zamówieniu nie mniej niż 10 egzemplarzy odlicza się 10% rabatu przy wolnej przesyłce pocztowej.

Józef Markiewicz, artysta-malarz, Warszawa, A. Jerozolimskie 41 m. 26, skrzynka pocztowa 680 wydał kolorowe reprodukcje portretów Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ig. Mościckiego w stroju galowym ze wstęgą i gwiazdą orderu Orła Białego wymiaru 43x60 mm. i Pana Marszałka Polski Jozefa Piłsudskiego w stroju marszałkowskim ze wstęgą i gwiazdą Virtuti Militari wymieru 52x75 mm. Cena portretu Pana Prezydenta 2,50 zł., przy jednoczesnem zamówieniu 20 egz. i więcej 2 zł. Cena portretu Pana Marszałka 4 zł., przy jednoczesnem zamówieniu ponad 20 egz. 3,50 zł.

Część II Skorowidza Ustawodawstwa Polskiego za czas od 1 maja 1925 r. do 1 stycznia 1927 r., opracowana przez Romana Hausnera, Naczelnika Wydziału organizacyjno prawnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych można nabyć u autora (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Warszawa, Nowy Świat 69) Cena skorowidza 13 zł., część I i II razem 25 zł.

Książkę „Organizacja Władz i Urzędów Państwowych Rzeczpospolitej Polskiej“, opracowana przez Juljana Suskiego, urzędnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, można nabyć u autora (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Warszawa, Nowy Świat 69.) Cena 6 zł.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego podaje do wiadomości, że zgubiona została urzędowa pieczęć jednoklasowej szkoły powszechnej w Tynnem, gminy Niemowickiej, powiatu Sarny z napisem w otoku: „Jednoklasowa szkoła powszechna w Tynnem“. Wszelkie świadectwa opatrzone pieczęcią tej szkoły, należy przesyłać do Kierownictwa Rejonu Szkolnego gminy Niemowickiej, powiat Sarny, celem stwierdzenia ich autentyczności.

Ruch służbowy

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Z dniem 16 października 1926 r. przyjęta została pani Julja Śmigielska jako kontraktowa pracowniczka Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w X stopniu służbowym.

Z dniem 16 listopada 1926 r. przyjęty został p. Henryk Iżewski jako kontraktowy pracownik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w XI stopniu służbowym.

Dekretem z dnia 19 listopada 1926 r. Nr. O. Prez. 12174|26 Minister W. R. i O. P. przeniósł p. Stanisława Pankanina, pom. referenta Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego z dniem 1 grudnia 1926 r. na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Dekretem z dnia 9 grudnia 1926 r. Nr. O. Prez. 12740|26 Minister W. R. i O. P. mianował p. Wilka, b. dyrektora państwowego seminarjum nauczycielskiego w Mogielnicy koło Grójca z dniem 16 grudnia 1926 r. referendarzem w VII stopniu służbowym w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Z dniem 16 grudnia 1926 r. przyjęta została p. Teonilla Zalesska jako kontraktowa pracowniczka Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w XII stopniu służbowym.

Dekretem z dnia 27 grudnia 1926 r. Nr. O. P. Prez. 24135|26 Minister W. R. i O. P. przeniósł p. Władysława Ściebórę, wizytatora szkół Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego z dniem 1 stycznia 1927 r. na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Z dniem 4 stycznia 1927 r. przyjęty został p. Marjan Sydow jako kontraktowy pracownik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w VIII stopniu służbowym.

Z dniem 4 stycznia 1927 r. przyjęty został p. Kazimierz Wiszniowski jako kontraktowy pracownik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w X stopniu służbowym.

Z dniem 1 lutego 1927 r. przyjęty został p. Władysław Iwaszkiewicz jako kontraktowy pracownik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w IX stopniu służbowym.

Dekretem z dnia 16 września 1926 r. Nr. O. Prez. 7834|26 Minister W. R. i O. P. przeniósł p. Rafała Woźniakowskiego, wizytatora szkół Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego z dniem 1 października 1926 z. na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego.

Dekretem z dnia 1 listopada 1926 r. Nr. O. 22035|26 Kurator Okręgu Szkolnego Poleskiego zwolnił p. Kazimierza Zielińskiego, urzędnika VIII stopnia służbowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego z dniem 30 listopada 1926 r.

Zarządzeniem z dnia 17 marca 1927 r. Nr. O. 5236|27 Kurator Okręgu Szkolnego powierzył kierownictwo Wydziału Ogólnego w Kuratorjum Poleskiem p. Janowi Wilkowi, referendarzowi Wydz. II.

GIMNAZJA:

Pismem z dnia 18 marca 1927 r. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego powierzyło p. Michałowi Fafarze nauczycielowi gimnazjum państwowego im. R. Traugutta w Brześciu n.B., tymczasowe zastępstwo Dyrektora tegoż gimnazjum.

Cena prenumeraty rocznej płatnej z góry Zł. 7.50.

Redaktor Dziennika Urzędowego **Jan Bobka.**

Adres Redakcji i Administracji Brześć n|B. — Kuratorjum.

Tłoczono w Drukarni **Literackiej** w Brześciu nad Bugiem
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego.